

Evidence omarmen: Vooruitgang in Besluitvorming rond Biodiversiteit

Het Belgisch Biodiversiteitsplatform stelde deze paper op als vervolg op de tweede **Conservation Research Matters** conferentie die op 21 december 2023 in Brussel plaatsvond en die focuste op **Evidence-based besluitvorming** voor Biodiversiteit. De inhoud is afgeleid uit de analyse van achtergrondmateriaal, groepsdiscussies en de keynotes die tijdens de conferentie werden gegeven. Deze paper

is gericht op beleidsmakers die mogelijk betrokken zijn bij besluitvormingsprocessen op het gebied van biodiversiteit, maar ook op stakeholders die bijdragen aan wetenschappelijke gegevens en kennis die relevant zijn voor het behoud van biodiversiteit, zoals onderzoekers, burgerwetenschappers en mensen die gegevens of kennis produceren.

Kernpunten

- **Diverse en relevante kennisproductie:** De wetenschappelijke gemeenschap genereert gediversifieerde en relevante kennis die het behoud van biodiversiteit in verschillende disciplines ondersteunt.
- **Bevorderen van evidence-based besluitvorming:** Hoewel er inspanningen geleverd worden om te komen tot wetenschappelijk onderbouwde besluitvorming, wordt dit niet consequent in praktijk gebracht bij natuurbehoud.
- **Uitdagingen bij het overbruggen van onderzoek, beleid en praktijk:** Er is een opvallende wanverhouding tussen de tijdschema's voor onderzoek en de dringende behoeften van beleidsmakers. Dit belemmert het effectieve gebruik van kennis en gegevens.
- **Nood aan interdisciplinaire benaderingen:** Om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken moeten interdisciplinaire en transdisciplinaire benaderingen worden toegepast, zoals het rekening houden met de dynamiek tussen maatschappij en milieu.
- **Effectief gebruik van gegevens en kennis mogelijk maken:** Er blijven uitdagingen bestaan bij de toegang tot en het gebruik van beschikbare gegevens en kennis voor de besluitvorming, waarvoor speciale instrumenten, processen en infrastructuren voor kennis- en gegevensstromen moeten worden ontwikkeld.

Waarom is evidence-based besluitvorming belangrijk?

In Europa neemt het momentum voor behoud van biodiversiteit toe, waarbij stakeholders steeds meer nadruk leggen op de integratie van wetenschap, beleid en praktijk (Hermoso et al. 2022). Dit komt overeen met de principes van het Global Biodiversity Framework (Convention on Biological Diversity, 2023), dat de inspanningen van de landen richting wetenschappelijk onderbouwde besluitvorming en samenwerking met de overheid, de academische wereld en het maatschappelijk middenveld stuurt.

Evidence-based besluitvorming is een benadering van bestuur die tot doel heeft om geïnformeerde beslissingen over beleid, programma's en projecten te formuleren door het beste beschikbare onderzoeksbewijs centraal te stellen bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid (Young en Quinn, 2012). Het is tegengesteld aan op meningen gebaseerd beleid, dat sterk vertrouwt op het selectieve gebruik van onderzoek, zoals afzonderlijke studies ongeacht hun kwaliteit, of niet-geverifieerde oordelen van individuen of groepen, vaak gedreven door ideologische perspectieven of speculatieve vermoedens.

Evidence-based besluitvorming is een basisprincipe geworden voor veel besluitvormingsinstanties wereldwijd, en in Europa in het bijzonder met betrekking tot gezondheids-en milieubeleid (Leen Kirkpatrick, 2012; Loftedt, 2014), omdat het de effectiviteit van de resulterende acties optimaliseert en de transparantie van besluitvormingsprocessen garandeert.

De voorbije tien jaar werd het gebruik van een “evidence-based framework” ook voorgesteld als een manier om de besluitvorming rond het beheer van het biodiversiteitsbehoud te ondersteunen (Pullin en Knight, 2003; Stewart et al. 2005).

Het doel van de Conservation Research Matters II-conferentie was om te peilen naar de toepassing van dit principe in België, de uitdagingen te identificeren die de implementatie ervan belemmeren en mogelijke oplossingen voor te stellen om het te verbeteren.

Wat wordt bedoeld met evidence?

Alle soorten wetenschappelijke kennis, hetzij uit de natuurwetenschappen of geesteswetenschappen, gegenereerd door een proces van onderzoek en analyse binnen of buiten de beleidsvormende instelling (Juntti et al. 2009). Informatie moet worden beschouwd als relevant, toegankelijk en geproduceerd in omstandigheden die vrij zijn van de invloed van niet-wetenschappelijke belangen. In sommige contexten kan het ook gaan om de kennis en expertise van leken of belanghebbenden die worden beschouwd als ervaren specialisten zoals mensen uit de praktijk.

Inzichten

- De Belgische wetenschappelijke gemeenschap bezit een schat aan diverse en relevante kennis om de inspanningen voor het behoud van biodiversiteit te ondersteunen. Een recente studie uitgevoerd door het Biodiversiteitsplatform toonde aan dat 66 Belgische onderzoekseenheden actief bezig zijn met biodiversiteitsgerelateerde uitdagingen, en dit in een brede waaier van disciplines gaande van natuurwetenschappen tot politieke, sociale en economische wetenschappen. Dit onderzoek omvat niet minder dan 152 verschillende thema's, wat **onderstreept hoe breed de potentiële kennis is voor het onderbouwen van beslissingsprocessen** ter behoud van de biodiversiteit.

- **Evidence-based besluitvorming is niet de norm** in alle institutionele en niet-gouvernementele instanties die betrokken zijn bij natuurbehoud in België, nochtans worden er steeds meer initiatieven in die richting genomen, zoals de aanpak van biologische invasies. Hoewel bepaalde methoden veelbelovend zijn, vooral bij het aanpakken van lokale vraagstukken die gebaseerd zijn op gegevens over het voorkomen van soorten, lijkt evidence-based besluitvorming nog te weinig toegepast te worden op een bredere schaal of binnen strategische planning.

- Beslissingen rond natuurbehoud worden vaak genomen op basis van monitoringgegevens, maar daarbuiten wordt onvoldoende gebruik gemaakt van kennis uit onderzoek en praktijk. **Betere samenwerking en kennisoverdracht** tussen de wetenschappelijke, beleids- en praktijksferen zijn nodig om de complexiteit die inherent is aan biodiversiteitskwesties adequaat aan te pakken.

- Er is een mismatch tussen de tijd die nodig is voor onderzoek en kennisontwikkeling en de dringende eisen van beleidsmakers, die vaak te haastig worden geformuleerd, binnen korte of zeer korte tijdsaders. Het is daarom belangrijk om de **beleidsbehoeften tijdig te identificeren en te karakteriseren**, zodat deze goed op elkaar aansluiten en anticiperen op behoeften die verder gaan dan de tijdspanne van politieke mandaten. Er moet voorkomen worden dat wetenschappelijk advies strategisch of symbolisch wordt gebruikt om achteraf beleidsopties te rechtvaardigen die op openlijk politieke gronden zijn ontwikkeld (Juntti et al. 2009). In het geval van beslissingen over klimaatverandering is aangetoond dat succesvolle gevallen van kennisgebruik een vorm van iteratie inhouden tussen kennisproducenten en kennisgebruikers (Dilling et Lemos 2011). Hetzelfde principe zou moeten toegepast worden voor het behoud van biodiversiteit.

- Er is een cruciale behoefte aan kennis over de dynamiek tussen mens en milieu. **Interdisciplinaire en transdisciplinaire** benaderingen moeten verder worden overwogen en omarmd. Dit zal leiden tot een uitgebreider begrip en de inclusieve ontwikkeling van innovatieve oplossingen (Craver et al. 2019). Natuurbehoud is niet alleen een zaak van de natuurwetenschappen. Het brengt maatschappelijke uitdagingen met zich mee, en de daaruit voortvloeiende acties moeten gekend zijn, begrepen worden, geaccepteerd of onderschreven worden en soms zelfs uitgevoerd worden door het algemeen publiek. Als zodanig vereist het de afweging van meerdere, vaak tegenstrijdige, waarden (Hemming et al. 2021).

• **Toegang tot gegevens en kennis** is een belangrijke uitdaging voor echte en effectieve, op evidence-based besluitvorming. Degenen die betrokken zijn bij het besluitvormingsproces zijn vaak ten einde raad tegenover de hoeveelheid en de verspreiding van de informatie waarmee rekening moet worden gehouden. Het formaat van deze gegevens en kennis maakt het vaak moeilijk of zelfs onmogelijk om ze in de praktijk toe te passen. Een oplossing

zou bijvoorbeeld kunnen zijn hen samen te voegen in samengestelde scores, indicatoren of een andere vorm die zinvol is voor besluitvormers of stakeholders op het gebied van natuurbehoud. De ontwikkeling en het gebruik van effectieve interfaces, waaronder initiatieven zoals IPBES, datainfrastructuren zoals GBIF en beslissingsondersteunende instrumenten, zijn in dit opzicht van cruciaal belang.

Referenties

- Convention on Biological Diversity (2023). Report of the conference of the parties to the convention on biological diversity on the second part of its fifteenth meeting, Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework. <https://www.cbd.int/conferences/2021-2022/cop-15/documents>
- Craven, D., Winter, M., Hotzel, K., Gaikwad, J., Eisenhauer, N., Hohmuth, M., König-Ries, B., & Wirth, C. (2019). Evolution of interdisciplinarity in biodiversity science. *Ecology and Evolution*, 9(12), 6744-6755. <https://doi.org/10.1002/ece3.5244>
- Dilling, L., & Lemos, M. C. (2011). Creating usable science: Opportunities and constraints for climate knowledge use and their implications for science policy. *Global Environmental Change*, 21(2), 680-689. <https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2010.11.006>
- Hemming, V., Camaclang, A. E., Adams, M. S., Burgman, M., Carbeck, K., Carwardine, J., Chadès, I., Chalifour, L., Converse, S. J., Davidson, L. N. K., Garrard, G. E., Finn, R., Fleri, J. R., Huard, J., Mayfield, H. J., Madden, E. M., Naujokaitis-Lewis, I., Possingham, H. P., Rumpff, L., ... Martin, T. G. (2022). An introduction to decision science for conservation. *Conservation Biology*, 36(1), e13868. <https://doi.org/10.1111/cobi.13868>
- Hermoso, V., Carvalho, S. B., Giakoumi, S., Goldsborough, D., Katsanevakis, S., Leontiou, S., Markantonatou, V., Rumes, B., Vogiatzakis, I. N., & Yates, K. L. (2022). The EU Biodiversity Strategy for 2030: Opportunities and challenges on the path towards biodiversity recovery. *Environmental Science & Policy*, 127, 263-271. <https://doi.org/10.1016/j.envsci.2021.10.028>
- Juntti, M., Russel, D., & Turnpenny, J. (2009). Evidence, politics and power in public policy for the environment. *Environmental Science & Policy*, 12(3), 207-215. <https://doi.org/10.1016/j.envsci.2008.12.007>
- Lofstedt, R. (2014). A possible way forward for evidence-based and risk-informed policy-making in Europe: A personal view. *Journal of Risk Research*, 17(9), 1089-1108. <https://doi.org/10.1080/13669877.2014.919518>
- Pullin, A. S., & Knight, T. M. (2003). Support for decision making in conservation practice: An evidence-based approach. *Journal for Nature Conservation*, 11(2), 83-90. <https://doi.org/10.1078/1617-1381-00040>
- Stewart, G. B., Coles, C. F., & Pullin, A. S. (2005). Applying evidence-based practice in conservation management: Lessons from the first systematic review and dissemination projects. *Biological Conservation*, 126(2), 270-278. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2005.06.003>
- Young, E., & Quinn, L. (2012). *Making research evidence matter: A Guide to Policy Advocacy in Transition Countries*. Open Science Foundation

Het Belgisch Biodiversiteitsplatform

Biodiversity.be

Het Belgisch Platform voor Biodiversiteit (BBP) werd in 2001 opgericht door het Federaal Wetenschapsbeleid (BelSPO) om onderzoeksprioriteiten te coördineren en de resultaten van wetenschappelijk werk rond biodiversiteit in België te promoten. Het is in de loop der jaren geëvolueerd tot een echte interface tussen wetenschappers, beleidsmakers en praktijkmensen ("interface wetenschap-beleid-praktijk") ter ondersteuning van duurzame ontwikkeling. De belangrijkste missies draaien vandaag rond drie strategische doelstellingen:

1. Bieden van capaciteit en infrastructuur voor biodiversiteitswetenschap, -beleid en -praktijk
2. Samenwerking faciliteren tussen regionale en federale actoren om de interface tussen biodiversiteitswetenschap en -beleid te ondersteunen
3. Catalyseren van innovatieve transdisciplinaire benaderingen die de besluitvormingsprocessen inzake biodiversiteit verbeteren

Blijf op de hoogte van via onze newsflash: **Belgian Biodiversity Platform Newsflash**

Meer over het Belgisch Biodiversiteitsplatform op de **Belgian Biodiversity Platform website**